

**REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
GRAD SISAK
GRADONAČELNICA**

KLASA: 032-01/24-02/1
URBROJ: 2176/05-01-24-1

Sisak, 02. siječnja 2024.

**GRAD SISAK
GRADSKO VIJEĆE**

**PREDMET: Materijal za sjednicu Gradskog vijeća Grada Siska,
-dostavlja se.**

Sukladno članku 36. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, broj 12/09, 20/09, 9/10, 4/13, 6/13-pročišćeni tekst, 11/13, 13/13, 20/17, 13/18, 18/18-pročišćeni tekst, 4/20 i 8/21), dostavlja se Gradskom vijeću Grada Siska na razmatranje i usvajanje:

1. Prijedlog odluke o donošenju Strategije razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska „Sisak na dlanu“ Smart City Sisak 2023.-2027
2. Pravni temelj, potrebna financijska sredstva za provedbu akta, obrazloženje
3. Prilog: Izvješće o savjetovanju s javnošću.

S poštovanjem,

GRADONAČELNICA

Gradsko vijeće Grada Siska, na temelju članka 15. Statuta Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18, 18/18 - pročišćeni tekst" 4/20, 8/21 i „Službeni glasnik Grada Siska" broj 4/23), a sukladno Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine", broj 13/21), donosi

ODLUKU

o donošenju Strategije razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska „SISAK NA DLANU“ Smart City Sisak 2023. - 2027.

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Strategija razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska „SISAK NA DLANU“ Smart City Sisak 2023. - 2027. koja je sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dan nakon objave u „Službenom glasniku Grada Siska“.

KLASA:
URBROJ:
Sisak,

GRADSKO VIJEĆE
GRADA SISKA

PREDSJEDNIK

Bojan Dadasović, v.r.

Grad Sisak

Strategija razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska

SISAK NA DLANU

Smart city Sisak 2023. - 2027.

Siječanj 2024.

**Dokument se izrađuje uz suradnju cijelog
gradskog sustava:**

Komunalac Sisak d.o.o.

Capraška ulica 8
www.komunalac-sisak.hr

Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o.

Trg Josipa Mađerića 1
www.gos.hr

Sisački vodovod d.o.o.

Obala Ruđera Boškovića 10
www.sisackivodovod.hr

**Gradska tržnica Sisak – Centar dijeljenih usluga
d.o.o.**

Trg Josipa Mađerića 1
www.trznica-sisak.hr

Gradska groblja Viktorovac d.o.o.

A. Grahovara 2
www.ggvsk.hr

**Centar kreativnih industrija – kreativni inkubator
Sisak**

Ulica Stjepana i Antuna Radića 20
www.ciks.hr

Autopromet Sisak d.o.o.

Zagrebačka 19
www.auto-promet-sisak.hr

Javna vatrogasna postrojba Sisak

Vatrogasna ulica 1
www.jvp-sisak.hr

Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak

Rimska ulica 27
www.nkc-sisak.hr

Dom kulture Kristalna kocka vedrine

Šetalište Vladimira Nazora 12
www.domkkv.hr

Gradska galerija Striegl

Rimska 11
www.galerija-striegl.hr

Gradski muzej Sisak

Ulica kralja Tomislava 10
www.muzej-sisak.hr

Športsko rekreacijski centar Sisak

Trg grada Heidenheima 1
www.src-sisak.hr

Gradsko društvo Crvenog križa

Ulica kralja Tomislava 18, Sisak
crveni-kriz-sisak.com

Dječji vrtić Sisak Novi

Hrvatskog narodnog preporoda 33, Sisak
www.vrticsn.hr

Dječji vrtić Sisak Stari

Lonjska 19, Sisak
www.dvss.hr

Sadržaj

1	Što je smart city / pametan grad?	4
1.1	Pametno ne smije biti - komplicirano.....	5
1.2	Primjeri pametnih rješenja?	5
2	Strateški okviri na međunarodnoj i nacionalnoj razini	6
2.1	Nacionalni plan oporavka i otpornosti	7
3	Analiza stanja i mogućnosti za Grad Sisak	9
3.1	Sisak i e-usluge.....	9
3.2	Primijenjena digitalna i pametna rješenja	9
3.3	Pametna rješenja u planu, razvoju i provedbi	12
4	Prioriteti i mjere.....	15
4.1	Prioritet 1 - Unaprjeđenje poslovnih procesa	15
4.2	Prioritet 2 - Unaprjeđenje komunikacije gradskog sustava s građanima	15
5	Projekt „Unaprjeđenje gradske IKT infrastrukture“ - stvaranje preduvjeta za daljnju kvalitetnu digitalizaciju	16
6	Isporuka pametnih rješenja izravno građanima – SISAK NA DLANU	17
6.1	Ciljevi razvoja aplikacije	17
6.2	Osnovne usluge aplikacije	17
6.3	Napredne usluge aplikacije – u kasnijoj fazi razvoja	19
7	Umjesto zaključka	20

1 Što je smart city / pametan grad?

Živimo u informacijskom dobu. Informacije su tražene i upijamo ih svakodnevno jer nam se plasiraju u neograničenim količinama, svuda i u svako vrijeme. Informacije su temelj donošenja odluka, a njihovo kolanje, korisnost i dostupnost izravno uvjetuju brzinu donošenja kvalitetnih odluka, pa čak i uopće donošenje odluka. Što više kvalitetnih informacija je dostupno u što kraćem vremenu brže će se donositi kvalitetna rješenja. Ovo se podjednako odnosi na baš sve – poduzetnike, upravu, udruge, institucije, a time i na lokalnu i regionalnu samoupravu te na njene svakodnevne korisnike usluga, odnosno građane.

Koliko god dostupnost informacija koristila lokalnoj samoupravi u donošenju odluka pri obavljanju zadataka, toliko je korisna i građanima za rješavanje svojih potreba, ostvarivanje prava, smanjenja potrošnje i zagađenja bržim pronalaženjem parkirališnog mjesta, mjesta za odlaganje specifičnog otpada...

Pametni grad u novije vrijeme je koncept korištenja informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) za poboljšanje operativne učinkovitosti, smanjenje troškova, smanjenje zagađenja, uštedu vremena za određene procese, objavljivanje i posebno ciljano objavljivanje informacija u komunikaciji s raznim javnostima i pružanje bolje kvalitete svojih usluga za dobrobit građana. Pametna rješenja žele u što kraćem vremenu pružiti odgovarajuću i optimalnu količinu korisnih informacija uz što manje potrošenih resursa kako bi se postigla veća učinkovitost.

Često se misli da su „pametna“ rješenja novost iz digitalnog doba. No, i prije su gradovi uvodili rješenja i spajali funkcije i usluge poput one-stop-shop rješenja ili stvaranja trgovačkih zona radi grupiranja raznih trgovačkih lanaca kako bi se smanjio pritisak na prometnice i na pojedine dijelove grada i kako bi olakšali neka „uska grla“ primjerice u transportu. Slično je s gradskom blagajnom i financijskim uslugama, poput plaćanja svih komunalnih usluga na jednom mjestu i moguće bez naknada. I prije digitalnih tehnologija koristila su se npr. grafička ili tehnička rješenja za ubrzanje i ujednačavanje komunikacije. IK tehnologije omogućile su „eksploziju“ broja i opsega tih usluga, znatno veći obim rješenja i područja primjene.

Pogrešno se misli da je „pametno“ samo primjena nove tehnologije. Nove tehnologije će omogućiti kvalitetnu primjenu i tehnološki podržati uvođenje pametnog rješenja, ali tehnologije same po sebi nisu rješenje. Ono što je „pametno“ u cijelom sklopu jesu ideje kako stvari učiniti jednostavnijim, praktičnijim, korisnijim i bržim za korisnika – građanina. Ključna vrijednost je u tome kako se neka tehnologija koristi, a ne u tome koliko je tehnologije primijenjeno.

Dva su glavna cilja razvoja koncepta pametnog grada:

- optimizirati gradske funkcije, ostvariti uštede u vremenu, sirovini, novcu te smanjiti zagađenje,
- poboljšati kvalitetu života građana – povećati broj, dostupnost i jednostavnost korištenja usluga koje pruža grad, olakšati prometna rješenja, učiniti kolanje informacija učinkovitijim - korištenjem pametnih tehnologija i analize podataka.

Uspjeh koncepta pametnog grada ovisi o:

- Političkoj volji da se stalno unaprjeđuje komunikacija i uvode nova tehnološka rješenja – **POLITICAL WILL**
- Sposobnosti gradskog sustava da kreira te da prihvati i primjeni određena tehnološka rješenja i konstantno ih unaprjeđuje – **ABSORBING CAPACITY**
- Otvorenosti gradskog sustava da u suradnji s javnošću razvija rješenja i prihvati sugestije javnosti te ih ugradi u svoje redovne planove – **DISTRIBUTED PROJECT OWNERSHIP**

- Sposobnosti privatnog sektora da pretvara ideje u tehnološka rješenja i isporuči ih – **LOCAL ENTREPRENEURSHIP CAPACITY**
- Financijskoj sposobnosti gradskog sustava da prati investicije u tehnološka rješenja – **FINANCIAL CAPABILITY & APPLICABILITY**
- Vremenskom i društvenom (i financijskom) okviru u kojem se tehnološke promjene žele napraviti – **ACCEPTABILITY & AFFORDABILITY**

Dakle, višestruki su preduvjeti za uspjeh. Niti jedan preduvjet sam nije dovoljan, a svaki od njih utječe na konačni uspjeh koncepta.

1.1 Pametno ne smije biti - komplicirano

Pametno ne smije biti komplicirano - upravo suprotno. Pametno podrazumijeva da je pojednostavljeno i „user-friendly“, odnosno prilagođeno što boljem korisničkom iskustvu. User Experience (UX) treba biti što bolji i kvalitetniji, a to znači i pojednostavljen bez potrebe da korisnik zna „kojem odsjeku kojeg upravnog odjela“ treba poslati uredno sročeni i opremljeni poslovni dopis, već da to sustav napravi umjesto njega koristeći samo informacije koje treba dobiti od korisnika, a koje su nužne za pokretanje određenog postupka ili dobivanje odgovora. Postupak treba biti intuitivan, korak po korak, da ne zahtjeva nikakvo posebno poznavanje informatičkih tehnologija ili poznavanje unutarnjeg ustroja, prilagođen svakom korisniku, a to znači i visokoobrazovanom i neobrazovanom.

Pojednostavljeno rečeno: „Napravi to tako da to svatko može koristiti“.

Svaka nova stvar ili postupak zahtjeva učenje, ali cilj je napraviti takva rješenja koja će biti logična i intuitivna, prirodna i brzo shvatljiva. Zbog toga se teži što je moguće većoj automatizaciji procesa i smanjivanju broja inputa koje korisnik sam mora unijeti u postupak, odnosno da unosi samo ono što sustav sam ne može znati ili ne može doći do tih podataka. Sve podatke koji postoje u sustavu o korisniku sustav sam unosi, a to se osigurava jednoznačnom digitalnom identifikacijom i personalizacijom koja omogućava sustavu da prepozna korisnika i iz uvezanih baza podataka povlači potrebne dostupne dokumente.

1.2 Primjeri pametnih rješenja?

Uobičajena rješenja i usluge pametnih gradova:

- olakšavanje komunikacije korisnika s gradskim sustavom putem pojednostavljenih digitalnih obrazaca
 - o uvođenju zamjenskih i pozadinskih procesa te umrežavanja različitih javnih tijela. To smanjuje potrošnju vremena i korisnika i službenika jer ne trebaju osobno donositi dokumente i dopise, ne moraju obilaziti više ustanova (porezna uprava, matični ured...) kako bi prikupili dokumentaciju potrebnu za određeni postupak,
- filtrirano i ciljano primanje korisnih informacija po izboru korisnika,
- omogućavanje hitnog ili alarmnog obavještanja o raznim hitnim događajima
 - o npr. požar u blizini, povećana incidencija kriminala u susjedstvu, rano upozoravanje na moguće prirodne događaje i nepogode koji mogu uzrokovati katastrofe,
- uvođenje sustava koji prate potrebe pražnjenja spremnika s otpadom i smanjuju potrošnju goriva i zagađenje ili pružaju bolju uslugu korisnicima,
- uvođenju sustava koji olakšavaju protočnost prometa
 - o skraćivanje intervala semafora ako iz nekog smjera nema vozila koja čekaju,
 - o navođenje do praznih parkirnih mjesta,

- uvođenju kontrolnih sustava u javnim i privatnim zgradama koji smanjuju utrošak energije i time smanjuju tekući trošak i onečišćenje zraka,
 - o izbjegavanje grijanja kada nikoga nema u prostoru,
 - o ograničavanje rasvjete prema prisutnosti,
- uvođenju kontrolnih sustava na javnoj rasvjeti
 - o smanjenje intenziteta javne rasvjete u određenom periodu noći kada ima znatno manje prolaznika - ugradnja senzora za detektiranje prolaznika koji „javljaju“ potrebu pojačavanja rasvjete na određenom području kada prolaznik prilazi čime štede energiju,
- obavještavanju korisnika u prometu i javnom prijevozu,
 - o prepoznavanje i lociranje parkirališnih mjesta uz navođenje
 - o obavijesti o predviđenim dolascima i kašnjenjima uzrokovanih vanrednim događajima u javnom prometu,
 - o dostupnosti javnih bicikala i ostalih prometala iz javne ponude,
 - o integriranje i nadopunjavanje različitih usluga javnog prijevoza,
- olakšavanju pristupu servisnim informacijama
 - o automatski sustavi za brojanje korisnika ili popunjenosti kapaciteta,
 - o sustav praćenja broja dostupnih karata/ulaznica te time i dostupnosti usluge na npr. bazenu ili dvorani (trajanje treninga, popunjenost...),
 - o Povezivanje sa stranicom Doma kulture www.domkkv.hr u cilju direktnog informiranja o kulturnim programima
 - o Povezivanje o informacija o kreativnim radionicama i upisima na iste – balet, dramska, Glumačka družina + on line obrazac za prijavu
- olakšavanju plaćanja u gradskom sustavu
 - o olakšano brzo plaćanje komunalnih usluga,
 - o kupovina raznih ulaznica ili prijevoznih karata za korištenje infrastrukture u gradskom sustavu
 - o povezivanje stranice za prodaju ulaznica (www.ulaznice.hr) s popisom trenutno dostupnih programa u organizaciji Doma kulture - kazalište i kino
 - o povezivanje s gradskim sustavom u svrhu plaćanja usluga Doma kulture – naplate mjesečnih članarina radionica Kreativnog učilišta

te nizu drugih mogućnosti korištenja tehnologije koje mogu unaprijediti funkcioniranje sustava.

Tehnologije koje kombiniraju automatizaciju, strojno učenje i IoT-a (Internet of Things) omogućuju usvajanje tehnologija pametnih gradova za razne primjene.

2 Strateški okviri na međunarodnoj i nacionalnoj razini

Važna tema Europskog zelenog plana je zelena i digitalna tranzicija. Te dvije teme potaknute su dodatno pandemijom u kojoj je snažno intenzivirana potraga za novim rješenjima, unaprjeđenju sigurnosti i dostupnosti svih usluga u tzv. beskontaktnom obliku, odnosno online.

Komisija je 9. ožujka 2021. predstavila viziju i puteve do uspješne digitalne transformacije Europe do 2030. Predlaže Digitalni kompas digitalnog desetljeća EU-a koji čine četiri glavne točke:

Europska komisija je 9. ožujka 2021. predstavila viziju i puteve do uspješne digitalne transformacije Europe do 2030. Predlaže **Digitalni kompas** digitalnog desetljeća EU-a koji čine četiri glavne točke:

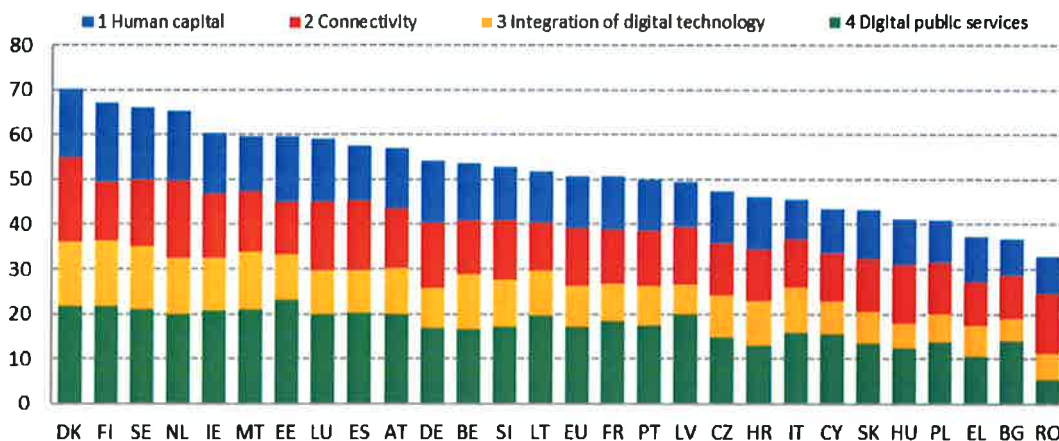
Komisija predlaže prava i načela:

- stavljanje ljudi i njihovih prava u središte digitalne transformacije
- podupiranje solidarnosti i uključenosti
- osiguravanje slobode izbora na internetu
- poticanje sudjelovanja u digitalnom javnom prostoru
- veća sigurnost, zaštita i osnaživanje pojedinaca
- promicanje održivosti digitalne budućnosti

Komisija je preporučila da 20% Mehanizma za oporavak i otpornost svaka zemlja EU-a namijeni digitalnoj tranziciji, što bi dovelo do snažnog razvoja digitalne tranzicije.

Po DESI indeksu (Indeks digitalne ekonomije i društva) iskazanom za 2021. godinu, Republika Hrvatska je na 20. mjestu od 28 država članica.

Figure 8 Digital Economy and Society Index, 2021

Source: DESI 2021, European Commission.

Udio građana u Hrvatskoj s najmanje osnovnim digitalnim vještinama i dalje je nizak u usporedbi s prosjekom EU. EK ističe uspješnu provedbu programa e-škole, nagli porast korištenja elektroničkih računa kroz zakonsku obavezu javnih tijela da primjenjuju samo e-račune.

2.1 Nacionalni plan oporavka i otpornosti

Pandemija koja je 2020. pogodila svijet uzrokovala je lanac zatvaranja država i gospodarstava čime je izazvala najveću gospodarsku krizu još od vremena Drugog svjetskog rata. Kao odgovor na ovu krizu

Europska unija je pripremila financijski paket kojemu je svrha stvoriti temelje za ubrzan gospodarski oporavak te za digitalnu i zelenu transformaciju radi veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize.

Europska komisija je 2020. predložila plan oporavka za Europu kako bi pomogla državama članicama u otklanjanju gospodarskih i društvenih posljedica nastalih zbog pandemije COVID-19. Čelnici država članica postigli su dogovor o planu pod nazivom „EU sljedeće generacije“ (Next Generation), kao i o Višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. (VFO). Tako je državama članicama omogućeno korištenje 1.824,3 milijarde eura za oporavak i jačanje otpornosti europskog gospodarstva, i to: 750 milijardi eura iz instrumenta „EU sljedeće generacije“ i 1.074,3 milijarde eura iz VFO-a.

U okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“ uveden je Mehanizam za oporavak i otpornost (eng. Recovery and Resilience Facility – RRF). Državama članicama omogućit će se korištenje bespovratnih sredstava i zajmova u ukupnom iznosu od 672,5 milijardi eura za financiranje reformi i povezanih investicija kojima se ubrzava oporavak te povećava otpornost gospodarstva. Hrvatskoj će iz RRF-a biti na raspolaganju bespovratna sredstva u okvirnom iznosu 6,3 milijardi eura (47,5 milijardi kuna) i zajmovi u okvirnom iznosu 3,6 milijardi eura (27,1 milijardi kuna). Preduvjet za korištenje sredstava iz RRF-a je Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO) koji u skladu s ciljevima RRF-a obuhvaća reforme i investicije koje će se provesti do 31. kolovoza 2026.

U pravnom okviru RH važno je spomenuti **Uredbu o uredskom poslovanju** (Narodne novine 75/21) koja propisuje:

- 1) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora omogućiti cjelovito uredsko poslovanje u elektroničkom obliku.
- 2) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s drugim informacijskim sustavima koji se zasebno vode za određena upravna područja u skladu s propisom kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.
- 3) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s informacijskim sustavom za nadzor nad provedbom zakona kojim se uređuje opći upravni postupak u kojem se evidentira primjena pravnih instituta u upravnim postupcima.
- 4) Na sigurnosne zahtjeve informacijskih sustava uredskog poslovanja primjenjuju se propisi kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.
- 5) Informatička oprema za pretvaranje u elektronički oblik i spremanje dokumenata u elektronički oblik mora omogućiti nepromjenjivost i cjelovitost tih dokumenata, evidentiranje podatka o vremenu i načinu pretvorbe u elektronički oblik te službenoj osobi koja ju je provela.

Ovi propisi omogućit će veću digitalnu integraciju i usluga prema građanima.

3 Analiza stanja i mogućnosti za Grad Sisak

3.1 Sisak i e-usluge

Sisak je grad koji je u proteklih deset godina ulagao u tzv. smart rješenja, a projekti izvedeni i u tijeku navode se u poglavlju 3.2. Razvoj e-usluga nužno je povezan sa razvojem digitalne infrastrukture, odnosno pristupa kvalitetnoj telekomunikacijskoj mreži, snazi računala/poslužitelja i, naravno, o idejama i spremnosti na promjene. Sisak je prilagođavao svoje poslovanje novim digitalnim uvjetima, otvarao je nove kanale komunikacije i važno je naglasiti da taj proces nikada ne prestaje i permanentan je.

Prema istraživanju „Analiza digitalne spremnosti hrvatskih gradova“ (Apsolon, 2021.) Sisak, prema kompozitnom indeksu, među 20 malih, srednjih i velikih gradova, zauzima 13. mjesto. Uzevši u obzir da je istraživanje rađeno 2021. godine, odmah nakon razornog potresa, nakon kojega se Sisak koncentrirao na uspostavljanje normalnog funkcioniranja. Gradska vijećnica je oštećena u potresu, nakon čega je najprije potpuno iseljena, a nakon nekoliko mjeseci u nju je vraćen samo dio službi.

Ipak, u opisu učinjenog tijekom 2021. u Analizi se navodi da je „Sisak u protekloj godini napravio iskorak u kvalitetnijem načinu identifikacije i autentifikacije građana te u većem broju administrativnih postupaka dostupnih online“.

Otvaranje mogućnosti financiranja projekata digitalne i zelene transformacije iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti otvorio je sasvim nove mogućnosti financiranja ovakvih projekata i vrijeme koje je pred nama donijet će nekoliko značajnih novosti. Izgradnja novog sustava IT infrastrukture omogućit će ostvarenje zamisli koje trenutno nije moguće ostvariti zbog ograničenja IKT sustava kojim Grad Sisak raspolaže.

To će otvoriti i mogućnost kvalitetnije integracije sustava, unaprjeđenje web stranice Grada Siska s naprednijim digitalnim i automatiziranim rješenjima, kao i izradu mobilne aplikacije „Sisak na dlanu“, koja će integrirati i učiniti još dostupnijim sve usluge na daljinu. Razvoj cijeloga sustava potrajat će u nekoliko faza, a njegova realizacija je već započela.

3.2 Primijenjena digitalna i pametna rješenja

- 1) **Pilot projekt - semafor na križanju Gupčeve i Ulice Franje Lovrića** koji na sebi ima senzore koji prilagođavaju faze zelenog svjetla s opterećenjem na tom prilazu raskrižju. Na taj način poboljšava se protočnost i sprječava bespotrebno čekanje / stajanje na semaforu, kada nema stvarne potrebe za propuštanjem vozila iz ulica s kojima se križa ona iz koje vozač dolazi.
- 2) **Pilot projekt pametnog parkiranja – prometa u mirovanju - senzori popunjenosti parkirališta u Rimskoj ulici** - nositelji Komunalac i UO za gospodarstvo i komunalni sustav. Komunalcu je odobren projekt digitalizacije gradskog prometa u mirovanju – izrada projekta dokumentacije. Postoji i Parkom aplikacija za starije verzije android uređaja, koja pokriva informacije raspoloživosti parkirnih mjesta na sensorima opremljenim parkiralištima.
- 3) **Park&Ride parking** - Grad Sisak izgradio je Park&Ride parkiralište, prvo takve vrste u Hrvatskoj. Parkiralište se nalazi u Zvonimirovoj ulici, neposredno pored željezničkog i autobusnog kolodvora i ima 109 parkirnih mjesta isključivo namijenjenih putnicima koji putovanje nastavljaju vlakom ili autobusima Auto prometa Sisak. Iako već postoje parkirališta namijenjena putnicima javnog prijevoza sisački intermodalni Park&Ride jedinstven je po tome što je jedino sredstvo plaćanja usluge parkiranja važeća prijevozna karta za vlak ili autobus te nema dodatnih troškova za korisnike Park&Ride parkirališta. Sustav kontrole važeće prijevozne

karte razvijen je od zaposlenika gradske uprave te korisnici Park&Ride parkinga ne moraju instalirati dodatnu aplikaciju na svoj pametni telefon već koriste ili Viber ili WhatsApp ili Messenger za slanje fotografije svoje prijevozne karte i registraciju vozila, a kontrolori tada u bazi registracija provjeravaju tko ima važeću kartu za parkiranje.

- 4) **Autopromet aplikacija** - Uz modernizaciju voznog parka suvremenim umreženim autobusima došao je red na uvođenje aplikacije te sustava GPS lociranja i praćenja u stvarnom vremenu. Aplikacija obavještava putnike o gradskim, prigradskim i međugradskim linijama koje prometuju njihovoj lokaciji i očekivanom vremenu dolaska na autobusno stajalište. Tu je prikaz točne lokacije putem GPS-a, vremena polaska sa stajališta, grafički prikaz tijeka autobusne linije sa svim stajalištima kao i vidljivi predviđeni polasci sa svakog stajališta. Naplatni sustav koji objedinjuje automatsku izradu, prodaju, naplatu i kontrolu autobusnih karata, temeljen je na upotrebi pametnih beskontaktnih karta kao medij za identifikaciju putnika, uz istovremeno praćenje kretanja vozila.
- 5) **Bmove aplikacija za naplatu parkiranja** - Svi građani i posjetitelji, mogu brzo i povoljno parkirati uz besplatnu mobilnu i web aplikaciju. Aplikacija ne koristi SMS protokol zbog čega korisnici izbjegavaju dodatne troškove. Usluga je dostupna svima koji do sada nisu mogli plaćati parking putem SMS-a, poput brojnih turista na odmoru diljem zemlje zbog kojih je aplikacija dostupna na engleskom, njemačkom te talijanskom jeziku. Korištenjem usluge Paydo Komunalac Sisak omogućio je ukidanje dodatnih troškova plaćanja parkiranja, plaćanje svih vrsta parkirnih karata, izdavačima bankovnih kartica omogućuje dodatnu uslugu i 100% sigurnost za korisnike, pregled svih plaćanja i trenutnu obavijest o isteku parkiranja. Bmove aplikacija zamijenila je prethodnu, Parkcom aplikaciju.
- 6) **Next Bike sustav javnih bicikala** - Sustav javnih bicikala uveden je 2017. godine a omogućuje povoljan, brz i zdrav prijevoz koji značajno smanjuje emisiju štetnih plinova, buku, prometne gužve i probleme s parkiranjem.
 - Javni bicikli omogućuju fleksibilnost kretanja unajmljivanjem i odjavljivanjem najma na različitim stanicama, pa čak i korištenje sustava u drugim gradovima u Hrvatskoj ili šire jer je jedna registracija dovoljna za cijeli svijet.
 - Nextbike je nadopuna nastojanju da se održiva mobilnost prepoznaje među građanima. Tako je javni bicikl postao neizostavni dio gradske prometne infrastrukture koja je 2020. proširena sa dodatna dva stajališta
- 7) **Aplikacija Moj gradski proračun** - Krajem 2016. godine Grad Sisak prvi je u Hrvatskoj pomoću aplikacije otvorio upravljanje Gradskim financijama građanima te učinio proračun maksimalno dostupnim i transparentnim svima.
 - Dosadašnja su iskustva pokazala kako kroz aplikaciju dolazi velik broj dobrih prijedloga koji su našli svoj put u konačnu inačicu proračuna.
 - Aplikaciju Moj gradski proračun izradila je lokalna sisačka firma Curious Cat čime je utjecaj iste na gradsku ekonomiju još snažniji.
 - Kroz aplikaciju građani mogu kroz jedinstveni način dobiti pregled proračuna te mogu raditi izmjene unutar proračuna i poslati ga na gradski server nakon čega će čelnici Grada kroz analizu tih prijedloga, proračun učiniti još kvalitetnijim i prilagođenijim potrebama građana
- 8) **e-Račun** - Grad Sisak uspješno je uveo uslugu e-Račun u sklopu projekta In-LoRe čiji je nositelj Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, a tehnički integrator Financijska agencija (FINA). Projekt je trajao 12 mjeseci i predstavlja najveći nacionalni projektni konzorcij u kojem je sudjelovalo 80 partnera.
 - Projekt je dio CEF Telecom programa ukupne vrijednost 1.021.025,23 eura, od čega je Europska komisija sufinancirala 75% prihvatljivih troškova
 - Cilj projekta je poticanje širenja i ubrzanje korištenja strukturiranog elektroničkog računa (e-Račun) u javnoj upravi uz osiguravanje tehničkih i organizacijskih preduvjeta s ciljem brže, sigurnije i transparentnije razmjene elektroničkih računa između

- poslovnih subjekata i lokalne samouprave putem tehnološke osnovice „e-Račun za državu“
- Uvođenje e-Računa za Grad Sisak donosi brojne koristi u radu gradske uprave kao što su veća učinkovitost i transparentnost, digitalizacija poslovnih procesa, smanjenje administrativnih troškova i povećanje produktivnosti
- 9) **Solarni kolektori na javnim zgradama** - U sklopu projekta Sisak Solar City, Grad Sisak napravio je pilot projekt „Implementacija obnovljivih izvora energije u postojeće energetske sustave građevina – OŠ 22. lipnja i vrtički objekt Različak“.
- a. Cilj je povećanje udjela obnovljivih izvora energije u objektima javne namjene
 - b. Provedbom projektnih aktivnosti na navedenim objektima koji su u vlasništvu Grada Siska postavljene su foto-naponske elektrane koje će doprinijeti energetske neovisnosti škole i dječjeg vrtića
 - c. Smanjenje računa za energiju u ove dvije ustanove rezultirat će mjerljivom uštedom koja će ostaviti prostora za daljnje podizanje kvalitete predškolskog i školskog sustava u gradu Sisku
 - d. Planirano je postavljanje foto-naponskih elektrana na sve objekte koji su u vlasništvu Grada čime će se značajno smanjiti potrošnja fosilnih goriva i povećati korištenje obnovljivih izvora energije
- 10) **LED pametna i štedljiva javna rasvjeta** - Ugradnjom nove rasvjete sa svjetlećim diodama (LED) Grad Sisak stvorio je sve preduvjete da postane grad pametne rasvjete. Zamijenjeno je više od 8000 zastarjelih i neučinkovitih rasvjetnih tijela.
- Projekt ostvaren je prema ESCO modelu, što znači da će se ukupna investicija otplatiti iz ostvarenih ušteda.
 - Sisak je u vrhu gradova koji su primjenom novih rješenja postigli uštedu i stvorili platformu za daljnji razvoj infrastrukture pametnog grada te znatno smanjili negativan ekološki utjecaj
 - Rekonstrukcijom javne rasvjete novim pametnim svjetiljkama sa svjetlećim diodama (LED) napravljen je najveći pojedinačni projekt modernizacije javne rasvjete u Hrvatskoj a Grad Sisak proveo je rekonstrukciju cjelokupnog sustava uz značajne buduće uštede
 - Cjelokupan projekt ostvaren je prema ESCO modelu, što znači da će se ukupna investicija otplatiti iz ostvarenih ušteda na električnoj energiji i troškovima održavanja javne rasvjete
- 11) **EV-O-RD web aplikacija** za građane (https://gos.hr/gosk_evord/all_user_data.php). Aplikacija koja u stvarnom vremenu prikazuje količine i posjećenost reciklažnih dvorišta, a korisnici unosom svoje šifre dobivaju svoje individualne podatke o tome kada su bili na reciklažnom dvorištu, što su odložili i u kojim količinama itd.
- 12) **GOS-glomazni otpad** - web prijava za jedan godišnji besplatni odvoz krupnog otpada s adrese korisnika usluge (<https://glomazni.gos.hr/>)
- 13) **Marko Reciklarko** (<https://reciklarko.gos.hr/>) – interaktivna web aplikacija za pomoć pri razvrstavanju otpada
- 14) **Digitalizirani sustav zajedničkog odlaganja** i prikupljanja otpada. Polupodzemni spremnici s kontrolom pristupa (elektronsko otključavanje RFID karticama). Spremnici su opremljeni i senzorima zapunjenosti kao i senzorima temperature kao zaštitu od požara. Svi spremnici za otpad (zajednički i individualni) opremljeni čipom za elektronsku evidenciju pražnjenja
- 15) **Aplikacija Holandska kuća** (Interpretacijski centar Industrijske baštine grada Siska) - digitalni vodič po Interpretacijskom centru Industrijske baštine grada Siska (foto i tekstualni pregled zbirki i sadržaja), aplikacija je dostupna na Play Store-u
- 16) **Com Water** – dio pilot projekta sustava daljinskog očitavanja pomoću narrowband IOT tehnologije - projekt je realiziran na području prigradskog naselja Caprag - praćenje potrošnje

vode i bilanciranje vodne bilance i analize gubitaka. Omogućava prilagodbu različitim profilima korisnika - prikupljanje, nadzor, obrada i analiza podataka o potrošnji vode dostupnih iz web preglednika kojem se može pristupiti s bilo kojeg računala, pametnog telefona ili tableta.

- 17) **SmartAqua Solution** – digitalna transformacija u vodnom sektoru - sustav mobilnih i web aplikacija te stručnih usluga pomoću kojega se na jednostavan i intuitivan način omogućuje da svi ljudi/radnici u vodovodnom poduzeću mogu sudjelovati u kreiranju digitalnih informacija, a u isto vrijeme mogu biti i aktivni korisnici (uvid u lokacije i informacije u sustavu, koordinacija djelovanja..). Alat omogućuje uvođenje potpuno transparentnog djelovanja u jednom poduzeću (pregled rada svih koji koriste aplikaciju, učinkovitost, količina i vrsta aktivnosti, vrijeme...) i ima za svrhu unaprjeđenje djelovanja, jačanje timskog rada, stavljanje u funkciju stručnih kompetencija unutar poduzeća, povećanje transparentnosti i osiguranje učinkovitosti funkcioniranja. Nadograđena na platformi GIS Cloud – IT aplikacije za upravljanje prostornim podacima.
- 18) **Pametno upravljanje prometom i prostorom** – webGIS preglednik je namijenjen svim građanima, ali i potencijalnim investitorima, te omogućuje jednostavan i brz pristup informacijama o pravilima korištenja prostora i važećim prostornim planovima na području Grada Siska.
- 19) Omogućavanje **bezgotovinskog i bezkontaktnog plaćanja** na svim mjestima stalnim i povremenim mjestima rada ŠRC ugostiteljstva – provedba u tijeku.

3.3 Pametna rješenja u planu, razvoju i provedbi

- 1) **Digitalizacija gradskog prometa u mirovanju** – Komunalcu Sisak odobren je projekt izrade projekte dokumentacije vrijedan - 513.112,50 HRK
 - a. navigaciju do slobodnog parkirnog mjesta na mjestu polazišta,
 - b. rezervaciju slobodnog parkirnog mjesta na mjestu polazišta,
 - c. provođenje socijalnih javnih politika za određene građane u pogledu opskrbe u blizini opskrbnih centara (dućani, tržnice na malo, ribarnice),
 - d. efikasniju destimulaciju zadržavanja na parkirnim mjestima u najužem gradskom središtu,
 - e. dinamičko određivanje cijena parkiranja ovisno o gradskim gužvama u različitim dnevnim razdobljima,
 - f. efikasnije upravljanje opskrbnim mjestima,
 - g. bolju protočnost sredstava mikromobilnosti (taxi, romobili, skuteri, bicikle),
 - h. povećanje protočnosti gradskog prometa općenito,
 - i. smanjenje dodatne emisije stakleničkih plinova,
 - j. povećanje zadovoljstva građana u gradskom prometu,
 - k. bezgotovinsko automatsko plaćanje usluge parkiranja FIAT i kriptovalutama bez dodatne intervencije vozača,
 - l. povezivanje sa uslugama javnog gradskog prijevoza i sredstvima mikromobilnosti te car-pooling
- 2) **Centar za upravljanje kriznim situacijama** - Javnoj vatrogasnoj postrojbi Sisak odobreno je preko 2 milijuna kuna za pripremu projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju i opremanja Centra za upravljanje kriznim situacijama Sisak. Bit će to veliki korak naprijed u razvoju sustava obavještanja i uzbunjivanja i podizanja znanja građana o ponašanju u kriznim situacijama. U svim posljednjim krizama, od poplava do potresa, pokazalo se da je javna vatrogasna postrojba nositelj većine aktivnosti. Jedna od važnih dijelova projekta bit će i obuka i bolje

komunikacijsko povezivanje sustava civilne zaštite s ciljem bolje infrastrukturne i operativne podrške Javnoj vatrogasnoj postrojbi Sisak.

- 3) **Dogradnja i energetska obnova postojećih dječjih vrtića** - Pored vrtića koji se gradi u Galdovu, ovim dogradnjama planira se povećati smještajni kapacitet oba gradska vrtića i potpuno zadovoljiti potrebe roditelja i djece za upis u vrtiće. Time će Sisak riješiti još jedan dugogodišnji problem i vrtić će biti dostupan za sve najmlađe Sišćane.
 - a. **Dječji vrtići Sisak Novi** – odobrena izrada projektne dokumentacije u iznosu 747.000,00 kuna za dogradnju objekta Maslačak i projekt energetske obnove postojeće zgrade.
 - b. **Dječji vrtić Sisak Stari** – sa dobivenih ukupno 583.672,50 kuna financirat će projektnu dokumentaciju za dogradnju vrtićke jedinica pored objekta Različak i dokumentaciju za energetska obnove postojećeg objekta.
- 4) **Ultra brza punionica električnih automobila** - Punionica električnih automobila omogućava brzo punjenje a istovremeno svojim položajem olakšava pristup središtu grada. Investicija vrijedna 205 tisuća kuna, omogućuje napajanje putem Chademo utikača, utičnicom za ultra brzo punjenje s Combo utikačem kao i punjenje utičnicom tipa 2 čime omogućuje punjenje baterija velikog kapaciteta u vremenu od oko 60 minuta. Obzirom na prometni položaj Siska i sve veći broj električnih automobila građana, ustanova ali i putnika na proputovanju ova postaja za punjenje omogućava pristup novoj tehnologiji i olakšava jedan od glavnih izazova kada je u pitanju posjedovanje električnog automobila
- 5) **Biciklističke staze** - Grad Sisak kontinuirano ulaže u poboljšanje i proširenje mreže biciklističkih staza u gradu i okolici stvarajući preduvjete za zdraviji način života, jednostavniji transport građana i poboljšanje ciklo turističke ponude. Sisak je postao bike-friendly grad a Ciglarska graba prepoznata je kao prostor namijenjen sportu i rekreaciji. Oko jezera već postoje biciklističke staze, a nedavno je izgrađen i skate-bike park. Trenutno je na raspolaganju više od 20 km uređenih i obilježenih staza a formiranjem cjelovite mreže biciklističkih staza biti će stvorena cjelovita veza među stambenim, radnim, školskim i sportsko-rekreacijskim zonama
- 6) **Geotermalna energija u Sisku** – potpisan je 1,93 milijuna kuna vrijedan ugovor o financiranju projekta „Tehnička dokumentacija za direktno iskorištavanje geotermalne energije na području grada Siska“ u sklopu natječaja iz Programa „Energija i klimatske promjene“ u okviru Financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora za period 2014. – 2021. godine.
 - Program provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, a bespovratna sredstva EU iznose 1,6 milijuna kuna.
 - Ovim ugovorom financirat će se izrada Studije geotermalnog potencijala istražnog prostora geotermalne vode "Sisak-1" ishođenje dokumentacije za izvođenje hidrodinamičkih mjerenja i termodinamičkih ispitivanja u bušotini Siter-1.
 - Bit će izrađen i Elaborat o rezervama geotermalne vode na istražnom prostoru geotermalne vode Sisak-1 te ostala tehnička dokumentacija povezana uz provedbu utvrđivanja eksploatacijskog polja.
 - Partner na projektu je i Komunalac Sisak d.o.o. koji će provoditi dio aktivnosti projekta.
- 7) **Objedinjena aplikacija za usluge prikupljanja otpada** sa sljedećim mogućnostima:
 - a. Uvid korisnika u pražnjenja spremnika (datum, vrijeme, vrsta otpada...)
 - b. Obavijesti o skorom prilasku komunalnog vozila nekretnini kao obavijest za iznošenje spremnika za pražnjenje
 - c. Interaktivna karta lokacija zajedničkih mjesta primopredaje otpada (spremnika na javnoj površini)
 - d. Spremnici za ulje na javnoj površini sa senzorima zapunjenosti. Spremnici su opremljeni i RFID čitačem za otključavanje, a otključavaju se pomoću čepa kanistera kojeg korisnici dobiju na zaduženje za skladištenje ulja. Spremnik je opremljen i grijačem kako bi se spriječilo zamrzavanje ulja unutar spremnika

- 8) **Opremanje komunalnih vozila kamerama** – unaprjeđenje usluge korisnicima u smislu učinkovitog i brzog rješavanja prigovora kao i sredstvo za zaštitu na radu za radnike na komunalnim vozilima
- 9) **Solarni paneli na polupodzemnim spremnicima** u svrhu automatskog prijenosa podataka o otvaranju spremnika te prikaz podataka o korištenju usluge u stvarnom vremenu
- 10) **Pametni koševi za otpad** - GOS u suradnji s Komunalcem – pametni koševi za otpad na javnim površinama. Radi se o autonomnim spremnicima sa solarnim napajanjem i mehaničkom prešom za sabijanje kao i senzorom zapunjenosti.
- 11) **Mobilni vodič ARtour** – Gradsko groblje Viktorovac dio je rute Put europskih groblja (kulturna ruta Vijeća Europe) koja povezuje značajna groblja i član ASCE, Udruženja znamenitih groblja Europe. Priprema aplikaciju koja će otkrivati zanimljivosti na groblju kao i grobljanske ture koja je opet povezana sa simbolima koje se nalaze po groblju kao što su (križevi, anđeli, životinje, srca i slično)
- 12) **Audio postaje za preslušavanje digitaliziranih audio zbirki Gradskog muzeja Sisak** (digitalizacija se i dalje provodi na gramofonskim pločama Zbirke Kraker)
- 13) **Audio i video vodiči** po novim muzejskim postavima u Tomislavovoj ulici, utvrdi Stari Grad, Interpretacijskog centra Segestica-Siscia
- 14) **Digitalizacija muzejskih fondova** i kontinuirana provedba multimedijalnih programa vezanih za nove izložbe Gradskog muzeja Sisak
- 15) **Digitalizacija arhive:** izrada elektroničke arhive - upload postojeće arhivske građe, te prelazak na digitalni način arhiviranja (gdje nije zakonski uvjetovano fizičko arhiviranje) - sprječavanje gubitaka podataka, smanjene potrebe za fizičkim prostorom, brzo pronalaženje dokumenata i njihovo lakše upravljanje, smanjenje upotrebe papira, ušteda vremena i troškova, povećana suradnja i komunikacija između zaposlenika, povećana produktivnost.
- 16) Nastavak provedbe omogućavanja **bezgotovinskog i beskontaktnog plaćanja** na svim mjestima stalnim i povremenim mjestima rada ŠRC ugostiteljstva.
- 17) **Izrada/proširenje web portala Sisačkog vodovoda za korisnike** – implementacija korisnički orijentiranog web portala, trenutni portal ima funkcionalnosti osnovne komunikacije i obavještanja, a mora dobiti više funkcija za korisnike: registracija, u realnom vremenu provjera financijske kartice i otvorenih stavaka (dugovanja, preplate), preuzimanje računa za bilo koje prošlo razdoblje, pregled liste očitavanja, predati stanje vodomjera (već u funkciji), zahtjev za promjenom podataka...
- 18) **Proširenje sustava daljinskog očitavanja vodomjera** – korisnici dobivaju uvid u potrošnju i tlak sustava, grafički prikaz potrošnje i tlaka, stanje mjerača, usporedba potrošnje, alarmiranje – slanje alarma na e-mail korisnika u slučaju prekomjerne potrošnje (korisnik sam unosi vrijednosti), prekomjernog tlaka (korisnik sam unosi vrijednosti) ili niske razine baterije NB-IOT modula, izvoz podataka u popularnom formatu, prikaz na mapi, izrada izvještaja po IWA metodologiji, mogućnost integracije s poslovnim sustavima naplate i ERP-a.
- 19) **Govorni automat za predaju stanja vodomjera** – proširena mogućnost i olakšano predavanje očitavanja.
- 20) **Uvođenje sustava grijanja i ugradnja obnovljivih izvora energije - fotonaponskih elektrana (Sisački vodovod)** – smanjenje potrošnje električne energije/energetska učinkovitost, povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje troškova.
- 21) **Grijanje javnih objekata geotermalnom energijom** - ispitivanjima SITER-1 bušotine u parku Dr. Franje Tuđmana iz koje se planira koristiti topla voda za grijanje bazena, vrtića, Doma za starije i nemoćne i drugih javnih zgrada u Sisku, utvrđeno je da postoje potencijali za takvo iskorištavanje geotermalne energije na kojoj leži Sisak. Projekt sufinanciran iz programa "Energija i klimatske promjene" – EEA Grants, prvi je korak ka projektiranju i izgradnji postrojenja i cijelog sustava za iskorištavanje geotermalne energije za zagrijavanje javnih zgrada.

- 22) **Centar dijeljenih usluga** – sustav pametnog dijeljenja usluga koja su potreba svih gradskih trgovačkih društava kroz jedno mjesto, što omogućava uštede, bolje iskorištavanje ljudskih kapaciteta, paralelno uvođenje novosti kroz jedno mjesto, umjesto da trgovačka društva pojedinačno ulažu u osuvremenjivanje dijela „hladnog pogona“.
- 23) **SKartica** – Sisak kartica sada je vrijednosna kartica javnog prijevoza, ali njezin razvoj zamišljen je kao objedinjavanje usluga javnog sektora i alat za ostvarivanje pogodnosti kroz korištenje šireg spektra usluga te alat za valoriziranje volonterskog doprinosa zajednici kroz pogodnosti korištenja javnih usluga. To je i sredstvo kojim se posjetiteljima Siska daje potpuna informacija o svim uslugama i zanimljivostima, ali im i prilika za ostvarivanje pogodnosti ukoliko koriste veći broj usluga.

4 Prioriteti i mjere

4.1 Prioritet 1 - Unaprjeđenje poslovnih procesa

Mjera 1. Uvođenje novih informatičkih / digitalnih rješenja za ubrzanje i povećanje učinkovitosti poslovnih procesa
Mjera 2. Unaprjeđenje postojećih i izgradnja novih baza podataka kroz uvođenje novih informatičkih /digitalnih rješenja radi poboljšanja dostupnosti analitičkih podataka na razini cijelog gradskog sustava
Mjera 3. Automatizacija prikupljanja i razmjene podataka o korištenim komunalnim i javnim uslugama, potrebama i evidencijama bitnim za funkcioniranje gradskog sustava
Mjera 4. Unaprjeđenje načina plaćanja komunalnih usluga i pristojbi kroz uvođenje digitalnih usluga objedinjenog plaćanja

4.2 Prioritet 2 - Unaprjeđenje komunikacije gradskog sustava s građanima

Mjera 1. Uvođenje novih digitalnih rješenja za pojednostavljivanje i ubrzanje dvosmjerne komunikacije građani – gradski sustav
Mjera 2. Automatizacija komunikacijskih procesa radi ubrzanja i olakšavanja pristupa osnovnom katalogu informacija i širenja informacija prema korisnicima
Mjera 3. Omogućavanje ciljane komunikacije prema građanima za potrebe sustava uzbunjivanja i komunalnih obavijesti

4.3 Prioritet 3 – Zelena i digitalna tranzicija u zajednici

Mjera 1. Uvođenje novih digitalnih rješenja u sustavu radi smanjenja utroška energije, smanjenje emisija štetnih plinova i smanjenja otpada
Mjera 2. Uvođenje „zelenih“ i pametnih rješenja koja će smanjiti pritisak na okoliš – promet, odlaganje otpada, komunalne usluge...
Mjera 3. Poticanje zelenih i digitalnih rješenja koja nisu u izravnoj nadležnosti gradskog sustava – zgradarstvo, civilno društvo, zdravstvo, sport...

5 Projekt „Unaprjeđenje gradske IKT infrastrukture“ - stvaranje preduvjeta za daljnju kvalitetnu digitalizaciju

Gradu Sisku iz NPOO-a odobren je 1.637.864,63 kuna vrijedan projekt pod nazivom „4 Unaprjeđenje gradske IKT infrastrukture“, u sklopu kojega se provodi projektiranje izgradnje nove IKT infrastrukture i podatkovnog centra sa snažnim poslužiteljima i boljom povezanosti svih dijelova gradskog sustava.

Projekt ima za cilj izgraditi novu digitalnu infrastrukturu koja će povezati sve javne korisnike (prvenstveno ustanove, javna poduzeća, tijela lokalne samouprave čiji je osnivač Grad Sisak, ali i ostale županijske i državne ustanove koje djeluju u gradu Sisku) u novu komunikacijsku mrežu koja će omogućiti ne samo efikasnu poslovnu komunikaciju između svih članova ove mreže, nego će istu na siguran i održiv način otvoriti prema svim građanima i drugim subjektima grada Siska (npr. udruge građana, poslovni subjekti). Glavni dio nove digitalne infrastrukture činit će novi središnji podatkovni centar koji će omogućiti ne samo smještanje i čuvanje IT opreme i podataka svih članova mreže, nego i njihovo poslovno i funkcionalno povezivanje sa ciljem pružanja novih e-usluga i provedbe digitalizacije poslovnih procesa. Nova digitalna infrastruktura biti će projektirana i kasnije izvedena na način da osigura visok stupanj raspoloživosti i u ekstremnim slučajevima poput zadnjeg potresa na području Siska i Petrinje.

Novoizgrađena digitalna infrastruktura omogućit će Gradu Sisku pokretanje više procesa digitalne transformacije koji će prvenstveno biti usmjereni na optimizaciju i digitalizaciju postojećih poslovnih procesa. Ujedno će novoizgrađena digitalna infrastruktura pomoći i drugim javnim korisnicima, kojima je Grad Sisak osnivač, da i oni pokrenu vlastite procese digitalne transformacije. S obzirom da će se svi novi poslužitelji svih korisnika nalaziti na jednom sigurnom mjestu (u novom podatkovnom centru), konačno će biti moguće provesti povezivanje istih na siguran način i omogućavanje optimizacije i najsloženijih poslovnih procesa, te njihove digitalizacije i pokretanja novih e-usluga. Također, bit će moguće i efikasnije koristiti sve postojeće IT stručnjake iz svih korisnika nove digitalne infrastrukture, kako na operativnom održavanju infrastrukture, ali i na razvoju novih e-usluga. Nove e-usluge zasnovane će se na unaprjeđenju pristupa informacijama u administrativnom postupanju između gradske uprave, drugih javnih tijela i građana, udruga i drugih pravnih subjekata.

Osim toga, kao dio budućih aktivnosti digitalne transformacije, pokrenut će se:

- uvođenje sustava registracije i autentifikacije građana za pristup e-uslugama
- unaprjeđenje internih procedura za upravljanje podacima i povezivanje gradskih baza podataka sa bazama podataka komunalnih poduzeća
- otvaranje sučelja prema gradskim podacima (tzv. otvoreni gradski i komunalni podaci) sa ciljem pokretanja razvoja mobilnih i web aplikacija za pristup istima

Neke od e-usluga će uključivati tzv. komunalne e-usluge poput izdavanja rješenja za komunalne naknade i njihovo plaćanje, ugovaranja zakupa prostora i drugih postupaka iz domene komunalnih djelatnosti te tzv. društvene e-usluge poput zahtjeva za financiranje i sufinanciranje programa, stipendiranje i drugih.

6 Isporuca pametnih rješenja izravno građanima – SISAK NA DLANU

Kada se govori o tehničkim medijima, komunikacijsko sredstvo broj 1 postali su pametni telefoni. To su ručna računala u gotovo svakom trenutku „u kontaktu“ s korisnicima, središnje mjesto informiranja, korištenja bankarskih usluga, komunikacije, bilježenja svakodnevnih događaja, prezentacije, a sve više i plaćanja računa, upravljanja svojim korisničkim računima za različite usluge. Stoga je logičan odabir da se putem tog medija pristupi objedinjavanju svih gradskih, odnosno komunalnih usluga te ciljane komunikacije s građanima.

Do prije nekoliko godina trend je bio stvaranje jedne aplikacije za svaki pojedini proces. Tako i Sisak ima nekoliko različitih aplikacija i digitalnih rješenja koje su posebna rješenja, poput desktop aplikacije „Moj gradski proračun“, bmove aplikacija za pametne telefone, aplikacija Autopromet te Nextbike aplikacija. Dio tih aplikacija razvijen je kao vanjska usluga, dio su aplikacije koje gradski sustav sam razvio. No, sve imaju za cilj da zadovolje jedan dio potreba za pojednostavljivanjem pristupa informacijama građanima i stoga su korisne za građane Siska.

Projekt „**Unaprjeđenje gradske IKT infrastrukture**“ bit će ogroman iskorak u razvoju digitalnih usluga usmjerenih ka unaprjeđenju pružanja usluga građanima, koji će svoju konačnu „materijalizaciju“ imati kroz tehnički medij dostupan većini građana, kroz mobilne, odnosno pametne telefone. Aplikacija „Sisak na dlanu“ trebala bi krenuti u realizaciju i prije realizacije spomenutog projekta kako bi se već sada olakšala komunikacija u dijelu koji je moguće već sada „preseliti“ u novo okruženje.

Razvoj IKT mreže i integracija s NIAS sustavom omogućit će daljnje proširenje usluga koje će se moći ponuditi u digitalnom katalogu usluga Grada Siska. Time će se i potpuno omogućiti i provedba predmeta za koje je nužna autentifikacija korisnika.

6.1 Ciljevi razvoja aplikacije

Dva su osnovna cilja razvoja aplikacije „Sisak na dlanu“

- Objediniti sve digitalne usluge gradskog sustava na jednom mjestu
- Poboljšati i pojednostaviti komunikaciju gradskog sustava s građanima

6.2 Osnovne usluge aplikacije

Aplikacija „Sisak na dlanu“ bit će visoko personalizirana aplikacija koja će zahtijevati registraciju kako bi se ispunile sve funkcionalnosti i digitalne usluge. Aplikacija bi bila integrirana s web stranicom i činile bi zajednički kanal komunikacije – sve što je moguće na web stranici, bilo bi moguće i putem aplikacije na mobilnom telefonu.

Aplikacija bi raspolagala punim katalogom bitnih informacija o korisniku spremjenih lokalno (na pametnom telefonu) i u bazi podataka gradskog sustava. Tako se omogućava automatizacija

korištenja podataka koja će bitno skratiti ispunjavanje obrazaca, a istovremeno se otvara mogućnost ciljanog slanja obavijesti.

Aplikacija bi u prvoj fazi pružala ove usluge:

1. Olakšan pristup informacijama
 - Informacije o gradskoj upravi i gradskom sustavu koje su obavezne za objavu
 - Katalog informacija za koji postoji zakonska obaveza
 - Kontakti svih službi i službenika koji imaju obavezu raditi sa strankama
 - Uvrštavanje servisnih informacija o djelatnostima i kontakt podacima uz mogućnost popunjavanja online obrasca za upite
 - Push notifikacije o aktualnim programima u kulturnom i društvenom životu
2. „Sisak moj grad“ – značajno unaprijeđeno digitalno komuniciranje s Gradskom upravom s jednog mjesta uz automatizirano ispunjavanje podataka potrebnih za obrasce i time skraćivanje postupka pripreme:
 - Omogućavanje slanja zahtjeva i zamolbi za ostvarivanje prava iz socijalnih ili drugih programa Grada Siska putem online obrazaca te ostvarivanje ostalih prava,
 - Omogućavanje jednostavnog slanja zahtjeva za korištenje javnog prostora, društvenih domova i ostalih gradskih prostora, najma javnih površina, stanarskih i dostavnih dozvola za ulazak u pješačku zonu automobilom i drugih postupaka u kojima je potrebna dozvola Grada,
 - Prijava upisa djece u vrtić,
 - Prijava na dodatne školske programe omogućene u sustavu Grada Siska, poput produženog boravka ili ljetovanja u gradskom odmaralištu u Zaostrogu,
 - Prijave za korištenje sadržaja u sportskoj i drugoj infrastrukturi Grada Siska
 - Ostali zahtjevi.
3. Ciljano mikro-locirano (za pojedini dio grada, pojedinu ulicu ili kvart ili MO) slanje obavijesti u „osobni inbox“ ili „push-notifications“ (u slučaju hitnih informacija):
 - Slanje hitnih obavijesti / push notifikacija – upozorenja za elementarne nepogode, ugroze (požar, poplava...) pojedinom dijelu naselja, grada...
 - Osobni pretinac:
 - a) Notifikacije o mogućnostima u ostvarivanju prava,
 - b) Nastale obaveze
 - c) Novo u kvartu, u ulici
4. Vijesti, novosti, obavijesti, najave
 - Aktualna događanja, informacije iz gradske uprave
 - Servisne informacije:
 - a) Kino program
 - b) Kazalište
 - c) Galerija Striegl
 - d) Gradski muzej Sisak
 - e) Kreativno učilište – informacije o radionicama
 - f) Galerija Sv. Kvirin
 - g) Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac
 - h) Plovidbeni red broda „Juran i Sofija“
5. Integracija dostupnosti dosadašnjih aplikacija iz gradskog sustava:

- Auto promet
 - Bmove
 - Moj gradski proračun
 - Industrijska baština
6. Meteorološki podaci – trenutno vrijeme, prognoza
 7. Periodična objava podataka o kvaliteti zraka sa postavljenih senzora / stanica za ispitivanje zraka na nekoliko lokacija na području Grada Siska
 8. Program vjernosti – dodatna korist redovitim korisnicima aplikacije

6.3 Napredne usluge aplikacije – u kasnijoj fazi razvoja

1. Omogućavanje sigurnog online plaćanja usluga iz komunalnog djelokruga Grada Siska
 - a) Kupnja ulaznica za kulturne priredbe uz napredne mogućnosti izbora mjesta, uvida u stanje rezervacije...
 - b) Kupnja ulaznica za korištenje usluga sportskih terena uz napredne mogućnosti uvida u stanje rezervacije...
 - c) Plaćanje parkiranja
 - d) Plaćanje komunalnih usluga,
 - e) Plaćanje pristojbi i ostalog.
2. SKartica – integracija pojedinih usluga u sustavu Grada Siska za građane Siska i posjetitelje
 - a) Popusti na korištenje više usluga u određenom vremenskom periodu
 - b) Sustav nagrađivanja i popusta za korištenje većeg broja turističkih, kulturnih usluga za posjetitelje Siska, popusti u javnom prijevozu
 - c) Poticajni popusti ugostitelja

7 Umjesto zaključka

Usvajanjem ovog dokumenta Grad Sisak kao svoj način rada i organizacije obvezuje se primjenjivati pametna rješenja u svim područjima kojima upravlja gradski sustav, sukladno Zakonu o lokalnoj i regionalnoj (područnoj) samoupravi („Narodne novine, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20).

Grad Sisak u svim segmentima rada gradske uprave i cijelog gradskog sustava, usvajanjem ovog dokumenta deklarira prisustvo:

- političke volje za primjenom novih tehnoloških rješenja u unaprjeđenju poslovanja gradskog sustava i olakšavanja komunikacije korisnika/građana sa svim dijelovima sustava,
- želje za stalnim unaprjeđenjem sposobnosti gradskog sustava da kreira te da prihvati i primjeni određena tehnološka rješenja i konstantno ih unaprjeđuje,
- otvorenosti gradskog sustava za suradnju s javnošću i stalnu komunikaciju,
- volje za proračunskim izdvajanjima u nova i bolja tehnološka rješenja.

Grad Sisak, svjestan postojećih tehnoloških ograničenja, pokrenuo je projekt „Unaprjeđenje gradske IKT infrastrukture“ koji je osnova za većinu naprednih ozbiljnijih unaprjeđenja digitalizacije jer trenutni sustav ima ograničenja koja onemogućuju naprednija rješenja.

Grad Sisak kao moto svog poslovanja ima približavanje ili prilagođavanje korisniku. Tim motom će se voditi u razmišljanju o unaprjeđenju javnih usluga posebno u svjetlu digitalnih usluga. Korisničke potrebe su ravnopravni faktor u odlučivanju pojednostavljivanju poslovnih procesa. Grad Sisak kao temelj svoga djelovanja deklarira uvođenje rješenja koja će unaprijediti korisničko iskustvo te će to biti osnova procesa tehnološkog osuvremenjivanja.

U procesu digitalizacije Grad Sisak će se voditi načelom „što manje klikova, što manje utrošenog vremena, što manje ishođenja već postojećih papira, pojednostavljenje procesa“.

Grad Sisak će, u skladu sa svojim financijskim mogućnostima te dostupnosti izvora financiranja projekata digitalne transformacije, ulagati u uvođenje novih smart rješenja i poboljšavati njima ukupno poslovanje i komunikaciju.

PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj je članak 15. Statuta Grada Siska ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13,6/13-pročišćeni tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18, 18/18 - pročišćeni tekst, 4/20, 8/21 i "Službeni glasnik Grada Siska", broj 4/23).

POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU AKTA

Sredstva za provedbu ovog akta osigurana su u Proračunu Grada Siska za 2024. godinu.

OBRAZLOŽENJE

Cilj izrade i usvajanja ove strategije je postaviti okvir za daljnju zelenu i digitalnu tranziciju na području Grada Siska u okviru njegove nadležnosti. Koncept pametnog grada (Smart City) predstavlja viziju urbanog razvoja koja primjenom naprednih tehnologija omogućava održivo upravljanje gradskim resursima i višu kvalitetu života građana. Ovaj dokument objedinjava pojedinačne napore dijelova gradskog sustava i predviđa usklađeno planiranje i objedinjavanje (integraciju) naprednih usluga uvođenjem pristupa „sve na jednom mjestu“.

Strategija razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska SISAK NA DLANU (Smart City Sisak 2023. - 2027.) je akt strateškog planiranja kojim se planira razvoj tzv. pametnih usluga i uvođenje tzv. pametnih rješenja kojima se postižu dva osnovna cilja digitalne i zelene tranzicije u javnom sektoru:

- optimizirati gradske funkcije, ostvariti uštede u vremenu, sirovini, novcu te smanjiti zagađenje,
- poboljšati kvalitetu života građana – povećati broj, dostupnost i jednostavnost korištenja usluga koje pruža grad, olakšati prometna rješenja, učiniti kolanje informacija učinkovitijim - korištenjem pametnih tehnologija i analize podataka.

Glavni okvir i način za postizanje dijela ciljeva dokumenta jest Europski Zeleni Plan (European Green Deal) strategije za postizanje održivosti gospodarstva EU-a pretvaranjem klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije.

Europska komisija je 2020. predložila plan oporavka za Europu kako bi pomogla državama članicama u otklanjanju gospodarskih i društvenih posljedica nastalih zbog pandemije COVID-19. Čelnici država članica postigli su dogovor o planu pod nazivom „EU sljedeće generacije“ (Next Generation), kojim je uveden Mehanizam za oporavak i otpornost (eng. Recovery and Resilience Facility – RRF). Iz tih sredstava financiraju se ti osnovni ciljevi.

Ovaj dokument uklapa se u razvojne smjerove „održivo gospodarstvo i društvo“, „jačanje otpornosti na krize“ i „zelena i digitalna tranzicija“ Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030.). Također, ovaj se dokument uklapa u strateške ciljeve ove strategije SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo, SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom, SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost te SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, odnosno mjera navedenima koja proističu iz njih u Provedbenom programu Grada Siska za razdoblje 2021.-2025. godine.

Također, Strategija donosi okvir za ostvarenje odredbi Uredbe o uredskom poslovanju (Narodne novine 75/21) jer smjeraju ka pojednostavljenju i digitalizaciji interne komunikacije javnog sektora kao i komunikacije s građanima.

- 1) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora omogućiti cjelovito uredsko poslovanje u elektroničkom obliku.

- 2) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s drugim informacijskim sustavima koji se zasebno vode za određena upravna područja u skladu s propisom kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.
- 3) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s informacijskim sustavom za nadzor nad provedbom zakona kojim se uređuje opći upravni postupak u kojem se evidentira primjena pravnih instituta u upravnim postupcima.
- 4) Na sigurnosne zahtjeve informacijskih sustava uredskog poslovanja primjenjuju se propisi kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.
- 5) Informatička oprema za pretvaranje u elektronički oblik i spremanje dokumenata u elektronički oblik mora omogućiti nepromjenjivost i cjelovitost tih dokumenta, evidentiranje podatka o vremenu i načinu pretvorbe u elektronički oblik te službenoj osobi koja ju je provela.

Postojanje ovakvog strateškog dokumenta omogućava Gradu Sisku lakše i učinkovitije provođenje projekata unaprjeđenja svog poslovanja i na način da osigurava veću dostupnost sredstava vanproračunskih javnih izvora financiranja.

OBRAZLOŽENJE VEZANO UZ STUPANJE AKTA DAN NAKON OBJAVE

Predlaže se stupanje akta dan nakon objave u „Službenom glasniku Grada Siska“ jer je rok za prijavu na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost do 19. veljače 2024. godine.

**IZVJEŠĆE O SAVJETOVANJU S JAVNOŠĆU U POSTUPKU DONOŠENJA
Strategije razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska SISAŠ NA DLANU
(Smart city Sisak 2023. - 2027.)**

Nositelj izrade izvješća: Upravni odjel za upravne, imovinsko pravne i opće poslove

Sisak, 02. veljače 2024. godine

Naziv akta za koji je provedeno savjetovanje s javnošću	Strategija razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska SISAŠ NA DLANU (Smart city Sisak 2023. - 2027.)
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu / provedbu savjetovanja	Upravni odjel za upravne, imovinsko pravne i opće poslove
Razlozi za donošenje akta i ciljevi koji se njime žele postići uz sažetak ključnih pitanja	<p>Strategija razvoja digitalnih i pametnih usluga Grada Siska SISAŠ NA DLANU (Smart city Sisak 2023. - 2027.) je akt strateškog planiranja kojim se planira razvoj tzv. pametnih usluga i uvođenje tzv. pametnih rješenja kojima se postižu dva osnovna cilja digitalne i zelene tranzicije u javnom sektoru:</p> <ul style="list-style-type: none">- optimizirati gradske funkcije, ostvariti uštede u vremenu, sirovini, novcu te smanjiti zagađenje,- poboljšati kvalitetu života građana – povećati broj, dostupnost i jednostavnost korištenja usluga koje pruža grad, olakšati prometna rješenja, učiniti kolanje informacija učinkovitijim - korištenjem pametnih tehnologija i analize podataka. <p>Glavni okvir i način za postizanje dijela ciljeva dokumenta jest Europski Zeleni Plan (European Green Deal) strategije za postizanje održivosti gospodarstva EU-a pretvaranjem klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije.</p> <p>Europska komisija je 2020. predložila plan oporavka za Europu kako bi pomogla državama članicama u otklanjanju gospodarskih i društvenih posljedica nastalih zbog pandemije COVID-19. Čelnici država članica postigli su dogovor o planu pod nazivom „EU sljedeće generacije“ (Next Generation), kojim je uveden Mehanizam za oporavak i otpornost (eng. Recovery and Resilience Facility – RRF). Iz tih sredstava financiraju se ti osnovni ciljevi.</p> <p>Također, Strategija donosi okvir za ostvarenje odredbi Uredbe o uredskom poslovanju (Narodne novine 75/21) jer smjeraju ka pojednostavljenju i digitalizaciji interne komunikacije javnog sektora kao i komunikacije s građanima.</p>

	<p>1) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora omogućiti cjelovito uredsko poslovanje u elektroničkom obliku.</p> <p>2) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s drugim informacijskim sustavima koji se zasebno vode za određena upravna područja u skladu s propisom kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.</p> <p>3) Informacijski sustav uredskog poslovanja mora imati mogućnost povezivanja i razmjene podataka s informacijskim sustavom za nadzor nad provedbom zakona kojim se uređuje opći upravni postupak u kojem se evidentira primjena pravnih instituta u upravnim postupcima.</p> <p>4) Na sigurnosne zahtjeve informacijskih sustava uredskog poslovanja primjenjuju se propisi kojim se uređuju organizacijski i tehnički standardi povezivanja na državnu informacijsku infrastrukturu.</p> <p>5) Informatička oprema za pretvaranje u elektronički oblik i spremanje dokumenata u elektronički oblik mora omogućiti nepromjenjivost i cjelovitost tih dokumenta, evidentiranje podatka o vremenu i načinu pretvorbe u elektronički oblik te službenoj osobi koja ju je provela.</p> <p>Postojanje ovakvog strateškog dokumenta omogućava Gradu Sisku lakše i učinkovitije provođenje projekata unaprijeđenja svog poslovanja i na način da osigurava veću dostupnost sredstava vanproračunskih javnih izvora financiranja.</p>
Objava dokumenata za savjetovanje	https://sisak.hr/strategija-razvoja-digitalnih-i-pametnih-usluga-grada-siska-sisak-na-dlanu/
Razdoblje provedbe savjetovanja	23.01.2024. – 31.01.2024.
Pregled osnovnih pokazatelja uključenosti savjetovanja s javnošću	Tijekom trajanja savjetovanja s javnošću nije pristigao niti jedan komentar na predmetni akt.
Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih mišljenja i prijedloga s	-

obrazloženjem razloga za neprihvatanje	
Ostali oblici savjetovanja s javnošću	-
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba internetskog savjetovanja nije uzrokovala financijske troškove